

Thema Gezondheid

Lesbrief 4. De tandarts

Inleiding

Deze les gaat over praten bij de tandarts.

De man (meneer Kaya / Kaya) komt voor controle bij de tandarts. De tandarts kijkt of alle tanden en kiezen goed zijn.

Wat leert u in deze les?

- ❑ Vragen van de tandarts begrijpen.
- ❑ Zeggen waar je last van hebt.
- ❑ Begrijpen wat de tandarts zegt.

Veel succes!

HET GESPREK

Opdracht 1. Lees het gesprek deel 1.

Meneer Kaya gaat naar de tandarts. Hij komt voor controle. De tandarts gaat kijken of alles goed is. Is alles goed met de tanden en kiezen van meneer Kaya?

Tandarts: Hallo, kom verder.
 U komt voor controle, hè?

Kaya: Ja..

Tandarts: Gaat u maar liggen

Kaya: Liggen?

Tandarts: Ja in de stoel. In die mooie grote stoel.
 U bent toch niet bang, hè?

Kaya: Nee hoor.

Tandarts: Hoeft ook niet hoor, het doet geen pijn.
 Doet u uw mond maar open. Heeft u ergens last van?

Kaya: Ja, soms heb ik een beetje kiespijn.

Tandarts: Waar?

Kaya: Hieronder, rechtsonder.

Tandarts: Eens kijken. Rechtsonder. De grote kies achter.
 O ja. Ik zie het al. Een gaatje!
 Nou ga ik even de andere tanden en kiezen kijken: onder voor,
 linksonder, links boven, boven voor ..
 En rechtsboven.

Kaya: Is de rest goed?

Tandarts: Ja hoor, prima.

DE WOORDEN

Opdracht 2. Lees de woorden.

Zoek deze woorden op in het gesprek op pagina 2. Zet er een streep onder.

De woordenlijst Deel 1

□ **De tandarts**

De tandarts is een dokter voor je tanden en je kiezen.

Voorbeeld: Ik heb pijn in mijn kies. Ik ga naar **de tandarts**.

□ **De controle**

Bij **een controle** kijk je of alles goed is.

Voorbeeld: Je moet elk jaar voor **controle** naar de tandarts. De tandarts kijkt of je tanden en kiezen goed zijn.

□ **De kiezen**

Voorbeeld: Je **kiesen** zitten achter in je mond. Je tanden voor. Je kauwt het eten met je **kiesen**.

□ **Het gaatje**

Voorbeeld: Als je **een gaatje** in je kies hebt, is die kies een beetje kapot. De tandarts kan het **gaatje** maken .

□ **Rechts**

Rechts is de ene kant, links de andere.

Voorbeeld: In Nederland en andere landen rijden auto's **rechts**, maar in Engeland rijden ze links.

□ **Links**

Voorbeeld: Kijk naar **links** en kijk naar rechts als je de straat oversteekt.

□ **De rest**

Voorbeeld: Ik heb tien appels, ik pak er vier. De **rest** is voor jou. Jij krijgt dus zes appels.

VRAGEN BIJ HET GESPREK

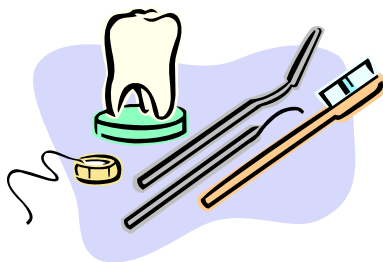
Opdracht 3. Het gesprek deel 2.

a. Lees het gesprek.

b. Zoek de woorden in de woordenlijst op p 3

c. Is de zin goed of fout? Zet een kruisje

		Goed	Fout
1	Meneer Kaya komt voor controle bij de tandarts.		
2	Meneer Kaya is bang voor de tandarts.		
3	Hij heeft een beetje kiespijn.		
4	De kiespijn zit linksboven in de grote kies		
5	Meneer Kaya heeft geen gaatjes.		

Kijk nu naar de antwoorden op de vragen op p 18

HET GESPREK

Opdracht 4. Lees het gesprek deel 2.

De tandarts gaat verder. Wat doet de tandarts?

- Tandarts Zo nu nog even een beetje tandsteen verwijderen...
- Kaya: Wabbbbbbb?
- Tandarts Tandsteen verwijderen, dat is: de tanden schoonmaken.
Zo. Klaar. Spoelt u maar...
Wel goed poetsen, hè en flossen.
- Kaya: Flossen?
- Tandarts: Ja flossen. Schoonmaken tussen de tanden. Dat doe je met draad, met tanddraad. Kijk, hier heb ik zo'n draad.. Die doet u tussen uw tanden en kiezen. Ik doe het even... zo ik doe de draad tussen uw kiezen, en dan ga ik van beneden naar boven , en van boven naar beneden ..
- Kaya: O ja.
- Tandarts: Nou, de rest is goed.
- Kaya: En het gaatje?
- Tandarts: Ja dat gaatje. Dat ga ik vullen. Daarvoor maken we een nieuwe afspraak. ... Even kijken in de agenda.... of ik nog een gaatje heb....
- Kaya: Een gaatje??? Heeft u ook een gaatje?
- Tandarts Ja, in mijn agenda! Het zit zo vol!
Ja! ik zie een gaatje: over drie weken, 15 december om half vijf. Kunt u dan?
- Kaya: Wat voor dag is dat?
- Tandarts: Een vrijdag
- Kaya: Ja dan kan ik.
- Tandarts. Oké. Wacht, ik geef u een afspraakkaartje.

DE WOORDEN

Opdracht 5. Lees de woorden.

Zoek deze woorden op in het gesprek op pagina 5. Zet er een streep onder.

De woordenlijst Deel 2

Schoonmaken

Voorbeeld: Ik ga mijn huis **schoonmaken**. Het is vuil.

Spoelen

Spoelen is schoonmaken met water.

Voorbeeld: je moet je mond goed met water **spoelen**.

Tanden poetsen

Tanden poetsen is je tanden schoonmaken.

Voorbeeld: Je moet je **tanden** twee keer per dag **poetsen**.

De draad

Met een **draad** maak je kleren. Er is ook **draad** om je tanden schoon te maken.

De stoel

Een stoel is om op te zitten.

Voorbeeld: **Een stoel** is om op te zitten, maar **de stoel** van de tandarts is groot en je ligt erin.

Mooi

Voorbeeld: Je hebt **mooi**e tanden. Je hebt ook **mooi**e ogen. En **mooi** haar. Je bent gewoon **mooi**!

Groot

Voorbeeld: Amsterdam is **groot**, maar New York is groter.

Onder

Voorbeeld: Waar ligt de handdoek? **Onder** de stoel, op de grond.

Boven

Voorbeeld: Meneer Kaya woont **boven**. Hij woont op twee hoog.

VRAGEN BIJ HET GESPREK

Opdracht 6. Het gesprek deel 2.

a. Lees het gesprek.

b. Zoek de woorden in de woordenlijst op p 6

c. Is de zin goed of fout? Zet een kruisje

		GOED	FOUT
1	De tandarts vertelt meneer Kaya dat hij moet flossen.		
2	Flossen doe je met een stokje, tandenstoker.		
3	De tandarts vult het gaatje bij meneer Kaya gelijk.		
4	Een nieuwe afspraak wordt gemaakt over drie weken.		
5	Meneer Kaya krijgt een afspraakkaartje van de tandarts.		

Illustratie: Braun Oral-B

Illustratie: Braun Oral-B

Illustratie: Braun Oral-B

FLOSSEN

Kijk nu naar de antwoorden op de vragen op p 18

GRAMMATICA

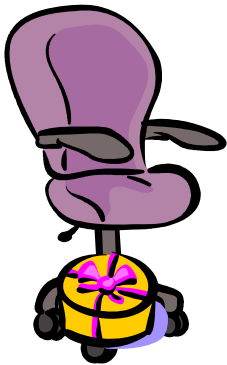
Opdracht 7. Voorzetsels.

Met een voorzetsel kun je een plaats aangeven zoals:
Hij staat **voor** het huis.

De volgende woorden zijn voorzetsels :
Voor, over, naar, op, onder, boven,

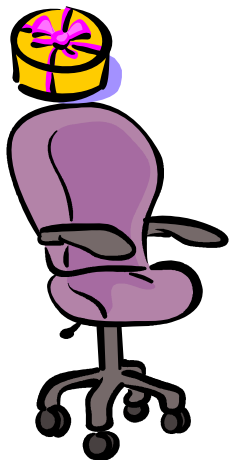
Het pakje ligt **op** de stoel.

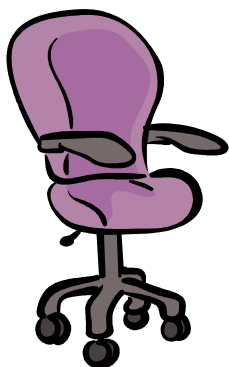
Het pakje ligt **onder** de stoel.

Het pakje ligt **naast** de stoel.

Het pakje is **boven** de stoel.

Het pakje ligt **voor** de stoel.

Het pakje ligt **achter** de stoel.

Probeer het nu zelf!

Vul het juiste voorzetsel in bij de volgende zinnen:

1. Meneer Kaya zit de tandartsstoel	A. op	B. onder
2. Het kind staat de moeder.	A. onder	B. naast
3. Waar ligt de handdoek? de stoel.	A. binnen	B. onder
4. Er zit een gaatje de kies.	A. in	B. achter
5. De auto rijdtde straat.	A. onder	B. op

WOORDEN LEREN

- **Het is belangrijk om veel woorden te leren, heel veel woorden.**
- **Een manier om woorden te onthouden is: om het woord te herhalen, steeds te herhalen hardop voor uzelf.**

Kijk nu naar de antwoorden op de vragen op p 18

SPREKEN

Spreek samen!

Zoek een taalvriend. Een taalvriend is iemand die goed Nederlands spreekt. Een vriend. Of misschien iemand van uw werk. Of uw buurman. Doe samen met uw Taalvriend de spreekopdrachten.

Opdracht 8. Lees samen met uw taalvriend ‘ Doe mee, praat mee’

De een leest A, de ander B.

A:

Waar heeft u pijn?

Waar heeft u pijn?

B:

Voor en achter

Voor en achter

Boven, onder, links en rechts!

Boven, onder, links en rechts!

A:

Is het links?

Is het links?

B:

Nee, het is rechts

Nee, het is rechts

A:

Is het onder?

Is het onder?

B:

Nee het is boven.

Nee het is boven.

A:

Is het voor?

Is het voor?

B:

Nee het is achter.

Nee het is achter.

A:

Is het achter?

Is het achter?

B:

Nee het is voor!

Nee het is voor!

A:

Waar is het nou?

Waar is het nou?

A:
Voor en achter
Voor en achter
Boven, onder, links en rechts!
Boven, onder, links en rechts!

Opdracht 9. Een rijmpje met de woorden uit de les

Bijten – kauwen – gezond houden- boven – beneden – links –rechts - achter – voor – verliezen

Je bijt met je tanden en je kauwt met je kiezen
Je tanden en je kiezen moet je niet verliezen
Poets je tanden en flos je kiezen!
Poets je tanden en poets je kiezen, houd je mond gezond!

Poets van onderen naar boven
Poets van boven naar beneden
Poets van links en poets van rechts
Poets van rechts en poets van links
Poets van achteren naar voren

Je tanden en je kiezen moet je niet verliezen
Want je bijt met je tanden en je kauwt met je kiezen
Poets en flos en houd je mond gezond!

SPREKEN

Opdracht 10 Praat nu voor uzelf

1. Gaat u wel eens naar de tandarts?
2. Bent u bang voor de tandarts?
3. Heeft u wel eens kiespijn?
4. Heeft u gaatjes in uw kiezen?
5. Heeft u mooie witte tanden?
6. Poetst u uw tanden?
7. Flost u uw tanden? Dus: maakt u uw tanden schoon met een draad?
8. Heeft u een gaatje in uw agenda?

SPREKEN EN GYMNASTIEK

Spreek samen!

Opdracht 11. Doe de gymnastiekoefening met uw kind of partner en spreek hardop.

Ga maar zitten
Ga maar liggen
Ga maar staan

Doe je mond open, doe je mond dicht
Doe je ogen open doe je ogen dicht

Ga staan
Stap naar links,
Stap naar rechts
En weer naar links en weer naar rechts
En nog drie keer:
Links rechts
Links rechts
Links rechts

Kijk naar boven
Kijk naar beneden
Stap naar achter
En stap naar voren

Kijk naar boven
Kijk naar beneden
Stap naar achter
En stap naar voren

Ga maar zitten
Ga maar liggen
Ga maar weer staan

Hè, hè!

SCHRIJVEN

Opdracht 13. Vragen met waar, hoe lang, wat.

In les 3 hebben wij al vraagwoorden behandeld. En in deze les herhalen wij dit onderwerp. Vraagwoorden zijn woorden om te vragen. Dat zijn **VRAAGWOORDEN**. Een vraagwoord is: Waar, waarom, hoe, wat, wie

Wie ben je?	Wie vraagt naar personen
Wat zeg je?	Wat vraagt naar dingen
Hoe heet je?	Hoe vraagt op wat voor manier
Waar woon je?	Waar vraagt naar een plaats
Waarom huil je?	Waarom vraagt om een reden
Wanneer is het vakantie?	Wanneer vraagt naar een tijd

Beantwoord nu de volgende vragen en vul het juiste vraagwoord in:

1. is de verjaardag van uw dochter?
2. lang heeft u al last van kiespijn?
3. Naar moet u toe als uw kind pijn heeft in zijn mond?
4. is de praktijk van de tandarts?

?

VRAGEN VAN DE LES

?

1. Wat is “tandsteen verwijderen”?
2. Wat is “flossen”?

Kijk nu naar de antwoorden op de vragen op p 18

LEZEN

Opdracht 14. Lees

DE INFORMATIE.

Luister

Tweemaal per jaar gaat u naar de tandarts voor controle. De tandarts kijkt dan naar het gebit. Het gebit zijn alle tanden en kiezen. De tandarts kijkt of alle tanden en kiezen goed zijn.

In een tand of kies kan een gaatje komen. De tandarts vult het gaatje. Dat doet geen pijn, want u krijgt een verdoving.

TIP VAN DE WEEK

Kijk in de winkel welke soorten flosdraad er zijn. Met was en zonder was, met fluor zonder fluor. Probeer er een.

NOG EEN TIP VAN DE WEEK

Geef uw kind niet te veel suiker, dus niet veel snoep en zoete drankjes. Ook zure drankjes zijn niet zo goed .

HOE GAAT HET?

Opdracht 16. Kent u de woorden? Kruis aan.

- Tandens poetsen
- Rechts
- Het gaatje
- Links
- De kiezen
- De tanden
- Spoelen
- Schoonmaken
- De controle

Opdracht 17. Kunt u het in het Nederlands?

Deze les gaat over praten bij de tandarts.

Meneer Kaya komt voor controle bij de tandarts. De tandarts kijkt of alle tanden en kiezen goed zijn.

Zeggen hoe lang u pijn heeft. Kunt u dat nu goed? Of een beetje? Of nog niet zo goed? Schrijf het op. Zet een kruisje.

	 Goed!	 Gaaf wel....	 Nog niet goed.
Vragen van de tandarts begripen			
Hoe u moet flossen			
Vraagwoorden gebruiken			

ANTWOORDBLAD

Opdracht 4.

1. Goed. Meneer Kaya komt voor controle bij de tandarts.
2. Fout. Meneer Kaya is niet bang.
3. Goed. Meneer Kaya heeft last van zijn kies.
4. Fout. Meneer Kaya heeft wel een gaatje.

Opdracht 6.

1. Goed. De tandarts vertelt meneer Kaya dat hij moet flossen.
2. Fout. Flossen doe je met draad - flosdraad.
3. Fout. Er wordt een nieuwe afspraak gemaakt voor het vullen.
4. Goed. De afspraak is over drie weken.
5. Goed. Meneer Kaya krijgt een afspraakkaartje.

Opdracht 7.

1. Op.
2. Naast
3. Onder
4. In
5. Op

Opdracht 13.

1. Wanneer
2. Hoe
3. Wie
4. Waar

Antwoorden op 'Vragen van de les'

De antwoorden zijn:

1. De tanden schoonmaken (dat doet de tandarts)
2. Met een tanddraad schoonmaken tussen tanden en kiezen

OEFENEN VOOR HET INBURGERINGSEXAMEN

Deze les over de tandarts past in het deel Opvoeding, Gezondheid en Onderwijs (OGO) van het Inburgeringsexamen.

Taalvriend

Zoek een taalvriend, iemand die goed Nederlands spreekt. Het is handig als u een taalvriend heeft om samen de oefeningen mee te doen

Kijk naar films van ETV

Op de website ETV.nl vindt u films die gaan over het lichaam, de dokter en gezondheid. Kijk eerst naar:

Gespierde taal: leer Nederlandse woorden terwijl je beweegt.

<http://www.etv.nl/ETV/Programma/gespiederdetail/>

In dit programma worden Nederlandse woorden (lichaamsdelen, getallen) en zinnen geleerd met behulp van bewegen. Het gaat allemaal over gezondheid.

Wat u in de les over de tandarts kunt leren voor het examen:

- Met de tandarts praten over uw gebit
- Vragen van de tandarts begrijpen
- Een afsprakenkaartje lezen
- Een nieuwe afspraak maken

Voorbereiden op een gesprek met de tandarts

<p>AFSPRAKENKAART</p> <p>Tandartsenpraktijk</p> <p>Permament</p> <p><i>Marktweg 10, 1012 XX Amsterdam</i> <i>Tel. 020-4220123</i></p> <p>Naam: <u>Mr. Kaya</u></p>	<p><i>Vrij</i> dag <u>15/12</u> om <u>16.30</u> uur</p> <p>_____ dag _____ om _____ uur</p> <p>_____ dag _____ om _____ uur</p> <p>_____ dag _____ om _____ uur</p> <p>_____ dag _____ om _____ uur</p> <p>Als u verhinderd bent, de afspraak 24 uur van tevoren afzeggen.</p>
---	--

Opdracht 1. De afspraak van meneer Kaya

1. Bekijk het afsprakenkaartje van meneer Kaya.
2. Hoe heet zijn tandarts?

.....

3. Wat is zijn telefoonnummer?

.....

4. Op welke dag is zijn volgende afspraak?

.....

5. Hoe laat is zijn afspraak?

.....

Opdracht 2. Vragen over uw tandarts

1. Hoe heet uw tandarts?

.....

2. Wat is zijn/haar telefoonnummer?

.....

3. Waar heeft u dat opgeschreven?

.....

4. Op welke dag is uw volgende afspraak?

.....

5. Hoe laat is uw afspraak?

.....

Na het gesprek met de tandarts

Gebitsverzorging
Hoe gaat het met uw tanden en kiezen?
Wat is het advies van de tandarts?
Begrijpt u het advies?
Gaat u het advies volgen? Gaat u doen wat uw tandarts gezegd heeft?

Kijk voor meer informatie over het inburgeringsexamen op www.hoemoetikinburgeren.nl